

Igitabo cya Yoweli n'Itorero ry'Abadivantisiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya - Umubare wa Makumyabiri

Jeff Pippenger
2025-12-26

Umubare wa Makumyabiri

Igitabo cya Yoweli kigaragaza ko kurimbuka k'uruzabibu rw'Imana kuba mu gisekuru cya kane.

Ijambo ry'Uwiteka ryaje kuri Yoweli mwene Petuweli.

Nimwumve ibi, mwa basaza abakuru, kandi mutegere ugutwi, mwese ababa muri iki gihugu. Mbese ibi byabayeho mu minsi yanyu, cyangwa se no mu minsi ya ba sogokuruza banyu? Mubibwire abana banyu, kandi abana banyu babibwire abana babo, na bo babibwire ikindi gisekuru.

Ibyo inzige zo mu bwoko bwa palmerworm zasize, inzige zisanzwe byarabiriye; kandi ibyo inzige zasize, cankerworm byarabiriye; kandi ibyo cankerworm zasize, caterpillar byarabiriye.

Nimukanguke, mwa basinzi mwe, murire; kandi nimuboroge, mwa banywi b'umuvinyu mwese, mubitewe n'umuvinyu mushya; kuko ubakuwe mu kanwa kanyu. Yoweli 1:1-5.

Umugani w'abakobwa cumi ni umugani w'Ubwadivantisiti, kandi gukanguka kuvugwa muri uwo mugani kuba igihe ingano n'urumamfu bitandukanijwe; icyo gihe, urumamfu rugasobanukirwa ko "rwatemweho" rukavanwa kuri "vino nshya." Ijambo "gutemwaho" rihagarariye intambwe ya mbere y'isezerano rya Abramu, aho inyana y'inka, ihene n'impfizi y'intama byatemaguwemo kabiri mu muhango wo gukomeza isezerano n'amaraso. Muri uwo murongo w'isezerano nyine, Imana igaragaza ko izasura ubwoko bwayo mu rubanza mu gihe cy'igisekuru cya kane.

Aramubwira ati: "Menya rwose ko urubyaro rwawe ruzaba abashyitsi mu gihugu kitari icyabo, kandi bazagikorera uburetwa; na bo bazarubabaza imyaka magana ane; kandi n'ishyanga bazakorera uburetwa nzaricira urubanza; maze hanyuma bazasohokanamo ibintu byinshi. Nawe uzasanga ba sogokuruza bawe amahoro; uzashyingurwa ugeze mu zabukuru bwiza. Ariko mu gisekuru cya kane bazagaruka hano, kuko ubugome bw'Abamori butaragera ku rugero rwuzuye." Itangiriro 15:13-16.

Ubuhanuzi bumaze gusohora mu gisekuru cya kane, ari cyo gisekuru cya Mose, Uwiteka yashyize ahagaragara Amategeko Cumi nk'ikimenyetso cy'isezerano hagati y'Imana n'ubwoko bwayo bwatoranyijwe. Mu itegeko rya kabiri muri ayo mategeko cumi, umucyo w'ibisekuru bine bya Aburamu warushijeho kugaragazwa.

Ntukikore igishushanyo kibajwe, cyangwa ishusho y'ikintu icyo ari cyo cyose kiri mu ijuru hejuru, cyangwa kiri mu isi hasi, cyangwa kiri mu mazi munsi y'isi: ntuzabyikubite imbere, kandi ntuzabikorere; kuko jyewe Uwiteka Imana yawe ndi Imana ifuha, mpora ku bana

gukiranirwa kwa ba se, kugeza ku buzukuruza bwa gatatu n'ubwa kane bw'abanyanga; kandi nkagirira imbabazi ibihumbi by'abankunda, bakitondera amategeko yanjye. Kuva 20:4-6.

Ibisekuru bine by'isezerano rya Aburamu byinjijwe mu kugaragazwa gukomeye kurushaho kw'imico y'Imana nk'Imana ifuha. Iryo fuhe ryayo rigereranywa n'ibishushanyo bibajwe. Mu bisekuru bya kane bya Aburamu ni na ho dusangamo urubanza rugenda rugaragazwa buhoro buhoro. Urubanza rwari ku gihugu cyari cyarahinduyemo imbata ubwoko bw'Imana, kandi no ku bwoko bw'Imana ubwarwo, hanyuma nyuma y'ibyo Abamori na bo bagacirwa urubanza. Aburamu agaragaza uburyo bw'urubanza rugenda mu byiciro, butangirira ku nzu y'Imana maze bugakomeza bukanyura mu isi buhoro buhoro, kandi itegeko rya kabiri rigaragaza ko ubwo buryo bw'urubanza bugabanya abantu mu byiciro bibiri: icyiciro cy'abanga Imana, n'icyiciro cy'abayikunda; bityo bukaba ishusho y'itegeko ryo ku Cyumweru rivuga riranguruye riti: "Nimunkunda, muzitondere amategeko yanjye."

Mu gihe kimwe amategeko yatangirwaga gutangirwa kuri Sinayi, Mose yeretswe imico y'Imana.

Uwiteka abwira Mose ati: Wibāzire ibisate bibiri by'amabuye bisa n'ibya mbere; nanjye ndandika kuri ibyo bisate amagambo yari ku bisate bya mbere, ibyo wamennye. Kandi uzabe witeguye mu gitondo, maze uzamuke mu gitondo ujye ku musozi wa Sinayi, wihagarike imbere yanjye aho ku mutwe w'uwo musozi. Kandi ntihakagire umuntu n'umwe uzamukana nawe, kandi ntihakagire umuntu n'umwe ugaragara ku musozi wose; ndetse n'amashyo y'intama cyangwa ay'inka ntazahirire imbere y'uwo musozi.

Nuko abāza ibisate bibiri by'amabuye bisa n'ibya mbere; maze Mose abyuka kare mu gitondo, azamuka umusozi wa Sinayi nk'uko Uwiteka yari yamutegetse, ajyana mu kuboko kwe ibyo bisate byombi by'amabuye. Uwiteka amanuka ari mu gicu, ahagararana na we aho, maze atangaza izina ry'Uwiteka. Uwiteka anyura imbere ye, maze aratangaza,

Uwiteka, Uwiteka Imana, nyirimbabazi n'umunyambabazi, utinda kurakara, kandi wuzuye ubuntu n'ukuri, arindira imbabazi ibihumbi, akababarira gukiranirwa n'igicumuro n'icyaha, ariko adashobora na hatwo kugira umwere ufite icyaha; ahanira abana n'abuzukuru ubugome bwa ba se, kugeza ku buzukuruza bwa gatatu n'ubwa kane.

Maze Mose yihutira, yubika umutwe we hasi agana ku butaka, aramya. Aravuga ati: Niba noneho nagiriwe ubuntu imbere yawe, Mwami, ndakwinginze, Umwami wanjye, jya ugendana natwe; kuko turi ubwoko bw'inangiye ijosi; kandi utubabarire gukiranirwa kwacu n'icyaha cyacu, kandi uduhindure umurage wawe. Kuva 34:1-9.

Gutanga kwa kabiri kw'amategeko guhuje n'igishushanyo cy'abapayoniya cyo mu 1850. Ibyapa bya mbere byaravunitse, kandi icyapa cya mbere cyari gifite ikosa mu mibare. icyo gihe Isirayeli ya kera yagizwe abashinzwe kubitsa amategeko, kandi Isirayeli ya none na yo icyo gihe yagizwe abashinzwe kubitsa amategeko y'Imana n'amategeko y'Ijambo ry'Imana ry'ubuhanuzi. Igihe ibyapa byombi byatangizwaga bwa mbere, mu ngando habayeho kwigomeka kugaragara, kandi igihe igishushanyo cyo mu 1850 cyatangizwaga, mu ngando hari hatangiye kubyara umwuka wo kwigomeka. Ubuhanuzi bwa Aburahamu bw'igisekuru cya kane kwasohorajwe na Mose mu gisekuru cya kane, aho Imana yaguyeho ihishurirwa ry'urubanza mu gisekuru cya kane mu itegeko

rya kabiri. Ibishushanyo bibajwe byabaye icyiganano cy'ukuri cyo gusenga Imana, kandi ishyari ry'imico y'Imana ryahujwe n'urubanza. Hanyuma Mose abonaho ubwiza bw'Imana. Yabonye ishyari ry'Imana nk'ikigize imico y'Imana, nk'uko rihagarariwe n'"izina" ryayo, kandi isano iri hagati y'usenga n'ibyaha bya ba sekuruza be igashyirwa ahagaragara.

Igihe Kristo yejeje urusengero ubwa mbere, abigishwa be bahise bibuka ko ishyaka ry'inzu ye ryamuririye. "Ishyaka" ni ijamba risobanura "ishyari." Kamere y'Imana igaragaza ishyari ryayo ni yo mpamvu yatumye Kristo yeza urusengero rwe, kandi umugabane w'ubuhanuzi uvuga ko ari ngombwa kwatura ibyo byaha bya ba sekuruza banyu, nyuma uza guhinduka ikintu cy'ingenzi mu guhamagarira kwihana kuri kwa rubanza rw'"inshuro ndwi" rwo mu Balewi makumyabiri na gatandatu. "Igisekuru cya kane" cya Aburamu kigenda kirushaho kugira uburemere uko gikomeza kunyura mu mateka y'isezerano. Igitabo cya Yoweli kigaragaza igihe cy'imvura y'itumba rya nyuma, kiba mu minsi y'imperuka. Igitabo cya Yoweli gishyira ubutumwa bwacyo ku musingi w'itangizwa ry'ubutumwa bw'ibisekuru bine, nk'insanganyamatsiko yanditswe mu ntambwe ya mbere cyane y'isezerano rya Aburamu ry'ibyiciro bitatu yagiranye n'Imana. Iyo nsanganyamatsiko igera ku musozo wayo mu gitabo cya Yoweli.

Bamaze kugera mu Gihugu cy'Isezerano, Isanduku y'Isezerano yari i Shilo, aho Eli umutambyi mukuru wari mubi kandi umupfapfa, hamwe n'abahungu be babiri bononekaye, bahanganywa no guhamagarwa kwa Samweli. Shilo yagombaga kuba intambwe mu rugendo rw'Isanduku, yari ikimenyetso cy'isezerano. Nyuma y'uko Isanduku ikoreshwa nk'ikimenyetso cyo gusenya inkuta za Yeriko, yagumye i Shilo imyaka igera kuri magana ane, kugeza ku rupfu rwa Eli n'abahungu be babi. Hanyuma yanyazwe n'Abafilisitiya, maze nyuma yaho, igihe Dawidi yimuraga Isanduku ayiha Yerusalemu, ishusho ya mbere y'ukwinjira kwo kunesha i Yerusalemu yarasohoye. Impamvu yatanze yo kwimurira i Yerusalemu icyo kimenyetso cy'isezerano, ni uko Imana yahisemo kuhagira izina ryayo i Yerusalemu, kandi izina ryayo rifitanye isano n'ishyari ryayo, na ryo rikaba rifitanye isano n'urubanza rwayo rw'ishyari mu gisekuru cya kane.

Mu gihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru, Uwiteka azashyira Itorerer rinesha hejuru y'imisozi yose n'imirambi yose, kandi abanyamahanga bazavuga bati: "Nimuze tujye mu nzu y'Imana."

Kandi mu minsi y'imperuka, umusozi w'inzu y'Uwiteka uzashinga imizi ku mutwe w'imisozi, kandi uzashyirwa hejuru y'udusozi; kandi amahanga yose azawugana. Nuko abantu benshi bazagenda bavuga bati, Nimuzaze, tuzamuke tujye ku musozi w'Uwiteka, ku nzu y'Imana ya Yakobo; kandi izatwigisha inzira zayo, natwe tuzagenda mu mihanda yayo: kuko i Siyoni ari ho hazaturuka amategeko, kandi ijamba ry'Uwiteka rikazaturuka i Yerusalemu. Yesaya 2:2, 3.

Ijamba ry'Uwiteka rituruka i Yerusalemu, kuko ari ho yatoranyije gushyira "izina" rye. Kuri Mose, "Uwiteka amanukana n'igicu, ahagararana na we aho, atangaza izina ry'Uwiteka. Uwiteka amunyura imbere, aratangaza,

Uwiteka, Uwiteka Imana, nyirimbabazi n'umunyambabazi, wihangana, wuzuye kugira neza n'ukuri, ukomereza imbabazi ibihumbi, ukababarira gukiranirwa n'igicumuro n'icyaha, ariko utazigera na rimwe ureka umunyacyaha ngo abure guhanwa; ugahana abana n'abuzukuru ku bw'ibicumuro bya ba se, kugeza ku buzukuruza bwa gatatu n'ubwa kane. Kuva 34:6, 7.

“Izina” rye ni imico Ye, kandi imico y’Imana irakomeye cyane kandi yoroshye cyane. Imana ni urukundo; uko ni ko imico yayo igaragazwa mu buryo butunganye, ariko mu buryo bworoheje. Ukuri kw’isezerano rya Aburamu kuvuga ngo “igisekuru cya kane cy’urubanza” kwaguwe “umurongo ku wundi” binyuze mu mucyo wongeweho n’itegeko rya kabiri werekeye ku gisekuru cya kane. Hanyuma ubunararibonye bwa Mose bwagura umucyo w’isano igisekuru cya kane gifitanye n’imico y’Imana, hongerwaho umucyo w’ishyari Rye. Guhumekerwa kwasobanuye imico ko ari “ibitekerezo n’ibiyumvo bihujwe,” ariko kandi guhumekerwa kwanatumenyeshije ko ibitekerezo byacu bitari nk’ibitekerezo by’Imana. Imico Ye ni ibitekerezo n’ibiyumvo Bye bihujwe, kandi imico Ye ifite impande nyinshi cyane zirenga kure ibitekerezo n’ibiyumvo byacu byoroheje bya kimuntu, ku buryo itandukaniro ari uko ibitekerezo Bye biri hejuru nk’uko ijuru risumba isi.

“Kuko ibitekerezo byanjye atari byo ibitekerezo byanyu, kandi inzira zanyu na zo si zo nzira zanjye, ni ko Uwiteka avuga. Nk’uko ijuru risumba isi, ni ko inzira zanjye zisumba inzira zanyu, n’ibitekerezo byanjye bikarusha ibitekerezo byanyu.” Yesaya 55:8, 9.

Nuko rero igitekerezo cy’umuntu gikwiye gutekerezwaho: niba imico y’Imana ihagarariwe n’Izina ryayo, noneho buri kugaragazwa kw’Izina ry’Imana ni ukugaragazwa kw’imico yayo. Intare yo mu muryango wa Yuda ishyiraho ikimenyetso kandi ikavanaho ikimenyetso ku Ijambo ryayo ry’ubuhanuzi, Palmoni ni Umubariro Wigitangaza w’Amabanga, akaba ari na we Mizi yavuye mu butaka bwumye, kandi akaba na wa Gihuru cyaka, Inkingi y’umuriro, marayika mukuru Mikayeli, n’ibindi byinshi cyane. Ibiranga imico y’Imana nk’uko bihagarariwe n’amazina yayo atandukanye ntibigira iherezo. “Igiterekerezo cy’umuntu gikwiye gutekerezwaho” ni iki. Mu kugaragaza kwose gutandukanye kw’imico y’Imana kuzwi ko kubaho, ni ubuhe busobanuro bw’uko—mu ntambwe ya mbere y’isezerano, mu nzira y’isezerano ry’uburyo butatu yagiranye na Aburamu—“urubanza rw’igisekuru cya kane” ari rwo mvugo shingiro mu isezerano—kandi ari yo yerekana Izina ryayo?

Aramubwira ati: “Menya tudashidikanya ko urubyaro rwawe ruzaba abashyitsi mu gihugu kitari icyabo, kandi bazagikoramo uburetwa; na bo bazabarenganya imyaka magana ane. Kandi ishyanga bazakorera na ryo nzaricira urubanza; hanyuma bazavamo bafite ubutunzi bw’inshi. Naho wowe uzisangira na ba sogokuru amahoro; uzahambwa ugeze mu zabukuru bwiza. Ariko mu gisekuru cya kane bazagaruka hano, kuko ubugome bw’Abamori butaragera ku rugero rwabwo rwuzuye.” Itangiriro 15:13–16.

Imico y’Imana nk’Umucamanza w’abantu n’amahanga iha abantu igihe cy’igeragezwa gishushanywa n’ibisekuru bine. Imana ni Umucamanza; ni inyambabazi; ni inyihangane; kandi isoza urubanza rw’abantu n’amahanga mu gisekuru cya kane. Amagambo y’ibanze Imana yavuze mu isezerano ryayo n’ubwoko bwatoranyijwe akubiyemo urubanza rw’igisekuru cya kane. Nk’uko ubutumwa bwa marayika wa mbere bukubiyemo ibiranga byose by’ubutumwa bwa ba marayika batatu umwe wese ukwawo, ni ko n’intambwe ya mbere y’isezerano rya Aburamu ikubiyemo ibiranga isezerano ryose rigizwe n’ibice bitatu. Izina ry’Imana ni uko ari Umucamanza w’inyambabazi, ucira urubanza mu gisekuru cya kane. Indi ntambwe yose mu mateka y’isezerano ry’ubwoko bwatoranyijwe yubakira kuri urwo rufatiro.

Iyo igitabo cya Yoweli gishyizwe ku kubyuka kw'Induru yo mu Gicuku mu murongo wa gatanu, kandi “divayi nshya” “ikurwa” mu kanwa kabo, intangiriro y'uko gutandukanywa kwa nyuma kw'isezerano kw'ubwoko bw'isezerano bwatoranyijwe, ni ubutumwa bw'ifatizo bw'isezerano bugaragaza ubwigomeke bw'ubwoko bw'isezerano, hanyuma “bukurwaho,” nk'ikintu cyuzuzwa mu gisekuru cya kane. “Bakuweho,” kuko batasobanukiwe ubutumwa bw'ifatizo bw'isezerano.

Ubutumwa bw'ibanze bw'isezerano buboneka mu mirongo ine yo muri Itangiriro igice cya cumi na gatanu, ni bwo rugero rupimirwaho—umurongo w'urubanza ukoreshwa igihe ubutumwa bw'ibuye ry'inkomeza bw'isezerano butanzwe nk'“vino nshya” mu minsi y'imperuka. Uburemere bujyana no gukanguka kw'abasinzi ba Efurayimu, igihe “vino nshya” “ikuwemo,” busobanuka by'ukuri gusa—iyo bushyizwe mu rwego rw'itangazo ry'urubanza rirwanya urubyaro rwa kane rwa nyuma rw'ubwoko bwatoranyijwe ariko bwigometse, mu gihe cy'igeragezwa cy'imvura y'itumba ya nyuma.

Mu Itangiriro igice cya cumi na karindwi, dusangamo intambwe ya kabiri y'isezerano ry'ibice bitatu ryagiranye na Aburahamu:

Kandi Imana ibwira Aburahamu iti: “Nuko uzitondere isezerano ryanjye, wowe n'urubyaro rwawe ruzagukomokaho mu bihe byabo byose. Iri ni ryo sezerano ryanjye muzitondera, hagati yanjye namwe n'urubyaro rwawe ruzagukomokaho;”

Umwana w'umuhungu wese muri mwe azakebwe. Kandi muzakebe uruhu rw'imboro zanyu; kandi ibyo bizaba ikimenyetso cy'isezerano riri hagati yanjye namwe. Kandi ufite iminsi umunani azakebwe muri mwe, buri mwana w'umuhungu mu bihe byanyu byose, uvukiye mu rugo, cyangwa uguzwe n'amafaranga avanywe ku munyamahanga uwo ari we wese utari uw'urubyaro rwawe. Uvukiye mu rugo rwawe n'uguzwe n'amafaranga yawe bagomba rwose gukebwa; kandi isezerano ryanjye rizaba mu mibiri zanyu, ribe isezerano ry'iteka ryose. Kandi umwana w'umuhungu udukebwe, uwo uruhu rw'imboro ye rutakebwe, uwo muntu azacibwa mu bantu be; kuko yishe isezerano ryanjye. Itangiriro 17:9–14.

Intambwe ya kabiri itanga umugabo wa kabiri ushimangira ikimenyetso cyo “gucibwaho.” Ijambo ryahinduwe ngo “gucibwaho” rifite inkomoko yaryo mu nyamaswa Aburahamu yaciye mo kabiri mu gice cya cumi na gatanu, kandi muri uwo murongo, umuntu wese utakebwe azaba “aciweho” akavanwa mu isezerano. Gukebwa byasimbuwe n'umubatizo mu mateka y'isezerano aho Kristo yahamirishaga aya kuri nyakuri, kandi ni cyo gituma We, nk'Urugero rwacu, yazutse ku muni wa munani.

Icyo kimenyetso cyagombaga gusohozwa ku muni wa munani, nk'uko byagereranywaga n'imitima umunani yari mu nkuge. Ni ku ntambwe ya kabiri aho ikigeragezo kigaragara gihagarariwe, haba ari Isirayeli ihitamo hagati y'abahanuzi ba Yezebeli na Eliya mbere y'urubanza rwashyizwe mu bikorwa na Eliya, cyangwa se mu maso ha Daniyeli, Shaduraki, Meshaki na Abedenego hagaragaraga harushijeho kuba heza no kubyibuha kurusha abaryaga ibyokurya by'umwami; ikigeragezo cya kabiri ni icyo kigaragara. Gukebwa ni ikimenyetso cy'ubugingo, kandi imitima umunani yari mu nkuge ihagarariye abariho mu buryo butandukanye n'abapfuye.

Mu mateka ya Kristo, igihe ikimenyetso cy'isezerano cyahindurwaga kikava ku gukebwa kikajya ku mubatizo, intumwa Pawulo yakoresheje amateka nyakuri y'isezerano ari muri aya masomo kugira ngo yerekane ihinduka rikomeye mu mateka y'isezerano. Yakoresheje umubiri ukebwa ugakatwaho, nk'ikimenyetso cy'umuntu mu isano afitanye n'Ubumana, kandi nk'ikimenyetso cya kamere y'umuntu yo hasi mu isano ifitanye na kamere ye yo hejuru. Pawulo yigishije abo yigishaga akoresheje Ijambo ry'ubuhanuzi ry'Imana, kandi umugambi we nk'"uwatoranijwe," (nk'uko izina rye Sawuli risobanura) wari uwo kugaragaza ihinduka rikomeye mu mateka y'isezerano ryagereranywaga n'ihinduka riva kuri Isirayeli nyir'izina rijya kuri Isirayeli y'umwuka nk'ubwoko bw'isezerano bw'Imana. Mu gusohozwa umurimo yari yarashinzwe, yatanze ubutumwa bwe bw'ubuhanuzi mu rwego rw'amateka y'isezerano.

Itangiriro rya cumi na karindwi ry'Itangiriro rihagarariye intambwe ya kabiri mu ntambwe eshatu z'ishingiro z'isezerano zibona isohozwa ryazo rya omega mu bamarayika batatu bo mu Byahishuwe cumi na bine. Intambwe ya kabiri ihagarariwe n'ikimenyetso cyo gukebwa, gishushanya ikimenyetso cy'Imana kiri ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine, ari bo ibendera, rihagarariye ikigeragezo kigaragara. Abo bamarayika batatu ni bo omega y'isezerano rya alpha rya Aburahamu. Intambwe ya gatatu kuri Aburahamu yari igice cya makumyabiri na kabiri.

Nuko marayika w'Uwiteka ahamagara Aburahamu ari mu ijuru ubwa kabiri, aravuga ati: Ndahiye ubwanjye, ni ko Uwiteka avuga, kuko wakoze iki kintu, ntunyime umwana wawe, umwana wawe w'ikinege; ni ukuri nzaguha umugisha rwose, kandi nzagwiza urubyaro rwawe rwose nk'inyenyeri zo mu ijuru, kandi nk'umusenyi uri ku nkombe y'inyanja; kandi urubyaro rwawe ruzigarurira amarembo y'abanzi barwo; kandi mu rubyaro rwawe ni ho amahanga yose yo mu isi azaherwa umugisha; kuko wumviye ijwi ryanjye. Itangiriro 22:15–18.

Umurongo wa mbere w'iki gice uravuga uti: "Nuko hanyuma y'ibyo bintu, Imana igerageza Aburahamu, iramuhamagara iti: Aburahamu; na we aravuga ati: Dore ndi hano." Imana yagerageje Aburahamu, bityo igaragaza ikigeragezo cya nyuma, mbere y'itangazo rya gatatu ry'isezerano. Aburahamu amaze gutsinda icyo kigeragezo, ni bwo imirongo ine ya nyuma y'isezerano ry'Aburahamu rigizwe ibice bitatu yashyizwe ahagaragara. Kubera ko Aburahamu "yumviye" ijwi ry'Imana, ari ryo muri uyu murongo "ijwi ry'isezerano" ryayo, Aburahamu yagombaga guhabwa umugisha nk'umubyeyi w'amahanga. Marayika wa gatatu ni ikigeragezo, kandi kimwe na Aburahamu agaragaza ikigeragezo cyerekana imico; kandi imico ishingiyeye ku kumenya niba wizera Imana, nk'uko Aburahamu yabigenje, cyangwa utayizera. Abatsinda icyo kigeragezo, nk'uko Aburahamu yagitsinze, bazakoreshwa mu gukoranya amahanga yose yo mu isi. Imirongo cumi n'irindwi, ikuwe mu bice bitatu, igaragaza isezerano riri hagati y'Imana n'ubwoko bwatoranijwe; kandi bityo ikagaragaza alufa y'amateka y'isezerano y'ubwoko bwatoranijwe; kandi muri ubwo buryo, iyo mirongo na yo igaragaza omega y'amateka y'isezerano nk'uko bigaragazwa no guhagurutsa kw'abihumbi ijana na mirongo ine na bine.

Ni bangahe muri twe bagura inzu, cyangwa ikinyabiziga, batabanje gusuzuma amabwiriza y'amasezerano? Ni bangahe mu Badiventisiti b'Umunsi wa Karindwi b'Abalawodikiya bazi ko ingingo ya mbere cyane y'amasezerano y'isezerano ryabo n'Imana igizwe n'uko Imana yigaragaza ko ari Imana y'imbabazi icira urubanza mu gisekuru cya kane? Ibyago ni uko batazi ukuri

kw'ishingiro kwo mu mateka y'Abamillerite, kandi ntibazi n'ukuri kw'ishingiro k'umubano w'isezerano bavuga ko bafitanye n'Imana; kandi kubw'ibyoy, bo kimwe na Isirayeli ya kera, ntibazi igihe cyo gusurwa kwabo. Iherezo ry'icyo gihe cyo gusurwa, cyatangiyeye ku wa 9/11, ni igihe bakangurirwa mu gicuku bagasanga baciriweho.

Tuzakomeza mu nyandiko ikurikira.

“Ku wa 18 Mata, hashize iminsi ibiri mbonekewe ishusho y'inyubako zisenyuka, nagiyeye gusohozaga gahunda yo kuvugira mu rusengeru rwa Carr Street i Los Angeles. Ubwo twari twegereje urusengeru, twumvise abahungu bacuruza ibinyamakuru basakuza bati: ‘San Francisco yarimbuwe n'umutingito!’ N'umutima uremerewe, nasomye inkuru ya mbere y'iyoy mpanuka iteye ubwoba yari imaze gucapishwa huti huti.”

“Ibyumweru bibiri nyuma yaho, ubwo twari mu rugendo rwo gutaha, twanyuze i San Francisco maze, dukodesheje ikinyabiziga, tumara isaha n'igice tureba ukwangirika kwatewe muri uwo muji ukomeye. Inyubako zatekerezwaga ko zidashobora kugerwaho n'ibiza zari ziryamye mu matongo. Rimwe na rimwe, zimwe mu nyubako zari zararohamye igice mu butaka. Umujyi wagaragazaga ishusho iteye ubwoba cyane y'ubudashobozi bw'ubwenge bwa muntu mu kubaka inyubako zidatwikwa n'umuriro kandi zidahungabanywa n'imitingito.”

Binyuze ku muhanuzi We Sefaniya, Uwiteka agaragaza by'umwihariko imanza azateza abagizi ba nabi ati: “Nzamaraho rwose ibintu byose ku butaka, ni ko Uwiteka avuga. Nzamaraho umuntu n'inyamaswa; nzamaraho ibisiga byo mu kirere n'amafi yo mu nyanja, n'ibisitaza hamwe n'abanyabyaha; kandi nzakura umuntu ku butaka, ni ko Uwiteka avuga.”

“Nuko ku munsu w'igitambo cy'Uwiteka, nzahana abatware, n'abana b'umwami, n'abambaye bose imyambaro y'abanyamahanga. No kuri uwo munsu kandi nzahana abarasimbuka urugo bose, buzaza amazu ya ba shebuja urugomo n'uburiganya....

“Kandi bizaba muri icyo gihe ko nzashakashaka i Yerusalemu n'amatabaza, kandi ngahana abantu batuje ku mariba yabo, bavuga mu mitima yabo bati: Uwiteka ntazakora icyiza, kandi ntazakora n'ikibi. Ni cyo gituma ibyabo bizaba iminyago, n'amazu yabo azaba amatongo; kandi bazubaka amazu, ariko ntibazayabamo; bazatera n'imizabibu, ariko ntibazanywa divayi yayo.”

“Umunsu ukomeye w'Uwiteka uri bugufi, koko uri bugufi kandi urihuta cyane; ndetse n'ijwi ry'umunsu w'Uwiteka: intwari izaririramo cyane. Uwo munsu ni umunsu w'uburakari, umunsu w'amakuba n'ishavu, umunsu wo kurimbuka n'ubutayu, umunsu w'umwijima n'umwijima mwinsi, umunsu w'ibicu n'umwijima w'icuraburindi, umunsu w'impanda n'induru y'intambara irwanya imidugudu ikomeye n'iminara miremire. Kandi nzateza abantu amakuba, ku buryo bazagenda nk'impumyi, kuko bacumuye ku Uwiteka: kandi amaraso yabo azameneka nk'umukungugu, n'umubiri wabo nk'amase. Ifeza yabo cyangwa izahabu yabo ntibizabasha kubakiza ku munsu w'uburakari bw'Uwiteka; ahubwo igihugu cyose kizamirwa n'umuriro w'ishyari rye: kuko azakuraho vuba rwose abatuye igihugu bose.’ Zefaniya 1:2, 3, 8–18.”

“Imana ntishobora gukomeza kwihangana igihe kirekire. Ubutabera bwayo bwamaze gutangira kugera ku hantu hamwe na hamwe, kandi bidatinze uburakari bwayo bugaragara buzumvikana no mu bindi bice.

“Hazabaho urukurikirane rw’ibintu bizahishura ko Imana ari yo Mugenga w’ibihe n’ibintu. Ukuri kuzatangazwa mu mvugo isobanutse kandi idashidikanywaho. Nkatwe ubwoko, tugomba gutegurira Umwami inzira tuyobowe n’Umwuka Wera utegeka byose. Ubutumwa bwiza bugomba gutangwa mu butungane bwabwo bwose. Uruzi rw’amazi y’ubugingo rugomba kurushaho kuba rurerure kandi rugasakara mu rugendo rwabwo. Mu mirima yose, hafi n’aharehare, abantu bazahamagarwa bave ku isuka no mu mirimo y’ubucuruzi isanzwe cyane ihugiza ubwenge, kandi bazigishwa bafatanyijwe n’abantu b’inararibonye. Uko baziga gukora umurimo neza, bazatangaza ukuri bafite imbaraga. Binyuze mu bikorwa bitangaje cyane by’ubuyobozi bw’Imana, imisozi y’ingorane izakurwaho ijugunywe mu nyanja. Ubutumwa bufite icyo busobanuye cyane ku batuye isi buzumvikana kandi busobanuke. Abantu bazamenya ukuri icyo ari cyo. Umurimo uzakomeza kujya mbere, ukomeza kujya mbere, kugeza aho isi yose izaba yaraburiwe, maze iherezo rizahita riza.”

Uko iminsi igenda ihita, ni ko birushaho kugaragara ko imanza z’Imana ziri mu isi. Mu muriro no mu mwuzure no mu mutingito arimo kuburira abatuye isi ko kuza kwe kwegereje. Igihe kiri hafi ubwo ihurizo rikomeye mu mateka y’isi rizaba rigeze, igihe buri gikorwa cyose mu butegetsi bw’Imana kizakurikirwanwa n’inyota ikomeye yo kukimenya no gutinya bidasobanutse mu magambo. Mu ruhererekane rwihuse, imanza z’Imana zizakurikirana—umuriro n’umwuzure n’umutingito, hamwe n’intambara no kumeneka kw’amaraso.

“Mbega ukuntu abantu bakamenya igihe cyo kugendererwa kwabo! Hari benshi batarumva ukuri kugerageza kw’iki gihe. Hari benshi Umwuka w’Imana agihanganye na bo. Igihe cy’imanza z’Imana zirimbura ni cyo gihe cy’imbabazi ku batigeze babona uburyo bwo kumenya ukuri icyo ari cyo. Uwiteka azabarebana ubwuzu. Umutima we w’imbabazi urakabakabye; ukuboko kwe kuracyarambuye ngo akize, mu gihe umuryango ufunzwe ku banga kwinjira.”

“Imbabazi z’Imana zigaragarira mu kwihangana kwayo kw’igihe kirekire. Irimo ibuza imanza zayo gusohora, itegereje ko ubutumwa bw’umuburo bumvikanishwa kuri bese. Mbega, iyaba ubwoko bwacu bwiyumvamo nk’uko bukwiye inshingano iburemereye yo kugeza ku isi ubutumwa bwa nyuma bw’imbabazi, mbega umurimo utangaje wakorwa!” Testimonies, volume 9, 94–97.